

AD HOC GRUPPE 3:

Uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering

Birgitte, Eli, Ingvild og Dag Tomas

Innholdsfortegnelse

Uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering	3
Undesøkelse av systemet	4
Brosjyre eller ikke?	5
Diskusjon	6
Forslag til oppfølging av tiltak 1 og 2 i mål 9 for 2020	7
Sluttord	8

Uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering

Likestillings- og inkluderingsutvalget (LiU) ved Universitetet i Agder (UiA) har vedtatt å opprette tre ulike ad hoc-grupper i forbindelse med implementering av ulike tiltak i «Handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold ved UiA 2016-2020». Handlingsplanen kan du finne under www.uia.no/likestilling.

Ad-hoc gruppe 3 har jobbet med mål 9, tiltak 1 og 2. Bakgrunn for oppfølging av mål 9 for 2020, tiltak 1 og 2 er at UiA ikke tolerer at studenter eller ansatte blir utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet eller trakassering. UiA har ingen oversikt når det gjelder seksuell trakassering blant studenter og ansatte, utenom den relativt nye undersøkelsen gjort av Ingrid Lund, som viser at 1% av studentene har opplevd seksuell trakassering fra ansatte, mens 8% rapporterer at de har opplevd det fra medstudenter (undersøkelsen tar for seg flere utdanningsinstitusjoner enn UiA). Det finnes heller ikke særlige oversikter over voldtekstanmeldelser der studenter eller ansatte er involvert. Taushetsplikten er viktig for alle som profesjonelt involveres i slike hendinger. Slik må det være. UiA må likevel forsøke å få frem informasjon om uønsket seksuell oppmerksomhet og trakassering ved universitetet og i studentmiljøet. UiA har nå fått etablert systemet Si ifra – et varslingsystem hvor både ansatte og studenter kan gi beskjed om diverse forhold på UiA. Da arbeidet med LiU sin handlingsplan startet, var Si-ifra systemet ikke tilgjengelig for studenter. Ansatte hadde mulighet for å varsle gjennom innaskjærs.

Ad-hoc gruppe 3 fikk i oppdrag å se nærmere på følgende mål og tiltak, og foreslå hvordan LiU skal kunne realisere tiltakene i hele UiA-organisasjonen innen 2020:

Mål 9: Alle studenter og ansatte på UiA som blir utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet eller trakassering, sier ifra umiddelbart til en i ledelsen, SiA Helse eller bedriftshelsetjeneste.

Tiltak:

1. Informasjon om varslingsrutinene skal være lett tilgjengelig og kjent for studenter og ansatte. Se www.uia.no/om-uia/si-ifra
2. Det skal lages en brosjyre, slik at ansatte og studenter har god informasjon om rettigheter og plikter når man blir gjort oppmerksom på uønskede hendelser.

Ad-hoc gruppe 3 har hatt to møter siden forrige LIU-møte. Her har det blitt diskutert hvordan varslingsrutinene på UiA er, hvordan de fungerer og hvordan det kan forbedres. Det er også blitt diskutert hvordan en kan gi informasjon til studenter og ansatte på best mulig måte. Det er viktig å påpeke at det som nevnt tidligere, ikke var et godt fungerende system da arbeidet med LIU sin handlingsplan pågikk. Si- ifra systemet fungerte ikke på samme måte for studenter og ansatte, slik det i dag gjør. Det var heller ikke mye informasjon om hva Si-ifra systemet var. I dag derimot fungere systemet for både ansatte og studenter, og det finnes blant annet små lapper/brosjyrer hvor informasjonen om Si-ifra systemet er. Denne brosjyren er delt ut flere steder ved UiA. Gruppen har derfor fokusert på hvordan systemet fungere, om informasjonen er lett tilgjengelig og om brosjyre virkelig er den beste måten å gi ansatte og studenter informasjon om varslingsrutinene.

Undesøkelse av systemet

Likestilling, inkludering og mangfolds handlingsplan

Allerede på første møtet oppdaget vi en feil i tiltak 1 under mål 9 innen 2020. Der står det ”Informasjon om varslingsrutinene skal være lett tilgjengelig og kjent for og ansatte. Se www.uia.no/om-uia/si-ifra.” Her mangler *studenter* i setningen om hvem informasjonen skal gjøres kjent for og dette må redigeres i det digitale formatet, og på de handlingsplanene som bestilles ved en senere anledning. På et senere møte var Turid Høgetveit (ansvarlig for Si-ifra-systemet for studenter) invitert inn for å sikre gruppen god informasjon hvordan Si-ifra-systemet fungerer, hva som er gjort og hva det jobbes med fremover.

Varsling

Gruppen kjørte en test-varsling for å se hvordan varslingen fungerer for studenter, her reagerte vi på flere ting.

1. Det var krav om å huke av og skrive inn ”kjennskap til tidligere saker” når en skulle varsle som student. Når en prøvde å levere inn en varsling uten å huke av var det ikke mulig, og det var merket tydelig med en rød stjerne (*). **Dette er nå rettet opp i.**
2. Det bør stå tydelig under knapp ”send inn varsel” at man varsler via feide-innlogging, det var ikke tydelig da vi sendte inn testvarsel. Dette er viktig i forhold til å forstå hvordan man får tilbakemelding på sendt varsling. Og i forhold til anonymitet. En student kan tro at varslingen er anonym fordi den ikke har måtte logge inn noen steder. Dette bør presiseres bedre.

3. Mulighet til å sende varsel anonymt må gjøres lettere, selv om det er forståelig at man ikke ønsker anonyme varsler for god saksutredning.
4. Gruppen er tydelig på at varslingssystemet fungerer bedre for ansatte, enn studenter. Informasjonsflyten bør være like god for begge parter.
5. Varsler må få en rask respons på varslingen. Varsler får i dag først en automatisk genererte respons. Denne bør være gjøres mer personlig enn i dagens melding. Meldingen bør også gi en tydeligere tidsramme for den videre oppfølgingen. Det kan være svært tøft å sende inn varsel og det er dermed viktig å føle trygghet med en gang. Slik det er i dag får en tilbakemelding på at varslingen vil behandles "innen rimelig tid" – dette kan for mange være utydelig. For den som varsler vil rimelig tid antakeligvis oppfattes som kortere enn hva saksbehandler tenker.

Nettsidens lenke

Gruppen undersøkte hvor på "om UiA" siden knappen til "Si-ifra"-systemet var. Den var ikke å oppdage, det vil dermed være tungvint for uvitende personer å finne denne om de går inn på "om UiA" og leter. Vi foreslår dermed at lenken burde endres til www.uia.no/si-ifra. Det er denne lenken som står på "Si-ifra"-kortene, men ikke den lenken som står i LIM-handlingsplanen. Gruppen diskuterte også på det første møte at Si-ifra knappen bør løftes tydeligere frem, og være med synlig. Dette ser vi har blitt gjort på studentsidene. Si-ifra knappen ligger nå høyt oppe og synlig for studenter. Det samme bør gjøres for de ansatte på det nye intranettet.

Brosjyre eller ikke?

God oversikt over rettigheter og plikter for varslerne bør komme tydelig frem på nettsiden.

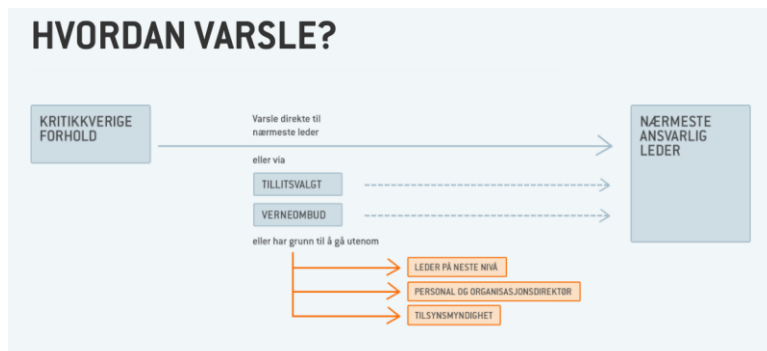
Gruppen er av den oppfatning at informasjon om "Si-ifra"-systemet og om seksuell trakassering synliggjøres på nettet/UiA sin hjemmeside, vil det supplementære for en brosjyre. Ut ifra dette er gruppen av den oppfatning at en trykket brosjyre kan erstattes av god og lett tilgjengelig informasjon om "Si-ifra"-systemet på UiAs hjemmesider og intranett. Personal- og organisasjonsavdelingen (P.O) holder på å utforme en brosjyre/ et dokument for å synliggjøre den enkelte ansattes ansvar,- samtidig vil *Innaskjærs* forbedres i løpet av februar: Det vil bli klar kobling til "Si-ifra"-systemet fra disse sidene, slik at det er enkelt for ansatte å finne sidene. Studenter ønsker ikke håndfaste brosjyrer, og gruppen mener en digital løsning vil være et godt alternativ.

Kommentert [DJ1]: noe usikker på om jeg forstod helt hva som menes her. Altså at vi ikke ser behovet for en brosjyre. har forsøkt meg på en erstatning.

Diskusjon

Varslingsrutiner

For studenter ser vi behovet for å skissere og tydeliggjøre flyten i varslingen, for å gjøre varsling på alle nivåer lettere tilgjengelig. Det er et ønske at det kommer tydeligere frem hva som skjer når man varsler og hvordan veien videre er, samt alle varslingsmuligheter man har - lik den modellen som ligger på "varsling for ansatte". Gruppens ønske er at varslingen for studenter blir mer lik slik det er for ansatte. For ansatte kommer det tydelig frem at man prøver å løse konflikten på lavest mulig hold, dette er noe som også burde være et alternativ for studenter. Slik det er i dag går en varsling fra student om kritikkverdig forhold direkte til studiedirektøren, vi skulle likt å sett at det var et alternativ at varslingen kunne gå til fakultetsledelse dersom det er ønskelig for studenten. Studiedirektøren kan for mange virke skummelt – spesielt dersom en ikke har noe kjennskap til hvem dette er, og hva posisjonen innebærer. Selv om det på siden gis beskjed om hvem en kan henvende seg til angående varsling, gis det kun et alternativ på selve varslingsknappen.

Slik ser fremsiden for ansatte ut dersom de ønsker å varsle om kritikkverdig forhold.

Brosjyre

Når det gjelder den eventuelle brosjyre må informasjonen om hvorfor UiA ønsker at du skal varsle, hvilke rettigheter og plikter den enkelte har og hva som skjer med din varsling, veien videre, komme tydelig frem. En illustrasjon om flyten over dette er ønskelig på varslingssiden for studenter – gruppen ønsker som sagt at det heller skal fokuseres på det digitale i stedet for brosjyrer. For studenter er det eksisterende "Si ifra" kortet/brosjyren tilstrekkelig. For ansatte kan det vurderes en brosjyre som retter seg mer direkte til den enkelte ansatte

Forslag til oppfølging av tiltak 1 og 2 i mål 9 for 2020

Tiltak 1 – Informasjon om varslingsrutinene skal være lett tilgjengelig og kjent for studenter og ansatte. Se www.uia.no/om-uia/si-ifra

Gruppen har kommet fram til disse forslagene til tiltak 1:

Forslag til tiltak 1:

- Si ifra knappen skal komme tydeligere frem på nettsiden til både studenter og ansatte. Dette er nå blitt gjort for studenter, men det må også gjøres på *innaskjærs*.
- Informasjon om at dersom studenten allerede er pålogget feide, skjer ikke varslingen anonymt.
- Si-ifra systemet skal løftes og tydeliggjøres i enkelte perioder. Ved studiestart, rundt eksamensperioder og semester start bør det kjøres kampanjer for å tydeliggjøre Si-ifra.
- Sponset innlegg på Facebook angående Si-ifra. Vil da komme opp på Facebooken til de som har med UiA å gjøre.
- Flyten på si-ifra sidene/student forbedres tilsvarende ansattensidene. Få frem at studenter også kan varsle til andre nivåer
- Lage en digital flyt som gjør at studenter kan varsle til fakultetet dersom de ikke ønsker å gi direkte til studiedirektør.

Kommentert [DJ2]: det er vel kun for studenter dette er veldig tydelig og høyt oppe i dag.

Tiltak 2 – Det skal lages en brosjyre, slik at ansatte og studenter har god informasjon om rettigheter og plikter når man blir gjort oppmerksom på uønskede hendelser.

Gruppen har kommet fem til disse forslagene til tiltak 2:

Forslag til tiltak 2:

- Alle forelesere bør ha en plakat over hver pult hvor det står hva foreleser kan gjøre for å forbygge og hjelpe studenter (P.O utarbeider dette nå).
- Informasjon om Si-ifra, og hvilke rettigheter og plikter en har sendes ut digitalt til studenter– blant annet fronter.
- Foreleser informerer om Si-ifra på introduksjonsforelesning.
- STA informerer om Si-ifra på fadderarrangementer
- I likhet med tiltak 1 – vil det å løfte Si-ifra i enkelte perioder bidra til informasjon.
- At temaet om seksuell trakassering skal tas opp på oppstarts kurs/nyansatte kurs.

Sluttord

Si-ifra systemet er konstant i utvikling, og gruppen har stor tro på at dette er et system som vil bidra til at seksuell trakassering og uønsket seksuell oppmerksomhet ved UiA *vil informeres om og håndteres på en god måte*. Vi synes *Si-ifra sidene* gir grunnleggende god informasjon når det kommer til hvordan prosessen rundt varsling fungerer, og hvilke rettigheter og plikter en har. Vi ser dog at det kan gjøres endringer for å tydeliggjøre og forbedre systemet ytterligere, og det er det vi har jobbet med i denne gruppen. Vi har testet ut både som ansatt og som student hvordan varslingen fungerer, hvilke tilbakemeldinger en får, og hvor god og lett tilgjengelig informasjonen er. Vi har kommet frem til at systemet virker "bedre" for ansatte enn studenter, og at informasjonen er lettere forklart for ansatte. Vi har allerede sett positiv forandring, kun på 1 måned – dette i forhold til plasseringen til Si-ifra systemet på UiA sine hjemmesider. Gruppen reagerte i begynnelsen på hvor vanskelig det var å finne frem til systemet, men når gruppen hadde sitt avsluttende møte torsdag 11. januar 2018 så en at hyperlenken til Si-ifra var kommet mye tydeligere frem. Dette er positivt!

Når det gjelder tiltak 2 angående brosjyrer, har gruppen ikke helt sett nødvendigheten rundt en brosjyre med informasjon. Per dags dato finnes det små lapper om Si-ifra systemet, som gir deg litt informasjon, samt henvisning til nettsiden hvor mer informasjon ligger. Gruppen mener at informasjon bør komme digitalt, samt at dersom nettsiden tilbyr tilfredsstillende informasjon, bør det holde. Gruppen har også lagt vekt på forelesers og tillitsvalgtes ansvar til å informere om systemet – og mener at ansvaret også kan legges til dem.